

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve içtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemalbay

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, devletlere kasıtlı ve hukuka aykırı öldürmeden sakınmanın yanı sıra kendi yetki alanında bulunan kişilerin yaşamlarının korunmasına ilişkin uygun tedbirleri alma yükümlülüğü de getirirken mahpusların yaşama hakkının korunması gerektiğini de vurgulamaktadır.

Yargılanma ve halen devam eden hak arama sürecinde cezaevinde gizli tanıklarla oluşturulan dosyalarla verilen kararların hukuki olmadığına yönelik itirazlara, Bakanlığınızca adil yargılama hakkının korunması, evrensel hukuk ölçülerini esas alınması, insan haklarını, insanlık onurunun korunması ve hukukun üstünlüğünün hayata geçirilmesine dair açıklık getirilmediği gibi; talepleri dinlemek konusunu “önce açlık grevini bıraksınlar” inatlaşmasına gidilmesi yaşam hakkının dokunulmaz bir hak olması ilkesi ile bağdaşmamıştır. Devlet kim olursa olsun yaşam hakkını koruma yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır. Bu görev Mustafa Koçak ve Helin Bölek için ifa edilmemiştir. Devlet 2 yurttaşının ölümüne gidişine en hafifinden kayıtsız ve seyirci kalınmıştır.

Gözaltında fiziksel ve psikolojik işkence ile sorgulanan, yargılama sırasında savunma hakkı kısıtlanan ve adil yargılanma hakkı ihlal edilerek hukuki dayanaktan ve delilden yoksun bir yargılama sonucunda tek celsede ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılan Mustafa Koçak'ın “adil yargılanma” talebi dikkate alınmamıştır. “Temel hak ve özgürlüklerin

korunması, savunma hakkı, hukukun üstünlüğünün yaşama geçirilmesi gibi temel gerekçeleriyle ölüm orucunda iken 12 Mart 2020 tarihinde tutuklu bulunduğu Aliğa 2 No.lu T Tipi Ceza İnfaz Kurumundaki koğuşundan robocop ve jandarmalar tarafından alınarak; rızası dışında, ailesine ve avukatlarına haber dahi verilmeden İzmir Aliğa Ceza İnfaz Kurumları Kampus Devlet Hastanesi Dâhiliye Servisine götürülmüştür. Aile ve avukatının tüm girişimlerine rağmen durumu hakkında da sağlıklı bir bilgiye ulaşabilmek mümkün olamamıştır. Tüm ısrar ve çabalara rağmen, Koçak ailesi ve avukatları ile görüştürülmemiş, sağlık dosyasına ve kendisine uygulanan tıbbi müdahalenin içeriğine erişimleri keyfi bir şekilde engellenmiştir. Ailenin durumu tarafıma aktarması üzerine İzmir Cumhuriyet Başsavcılığında Cezaevlerinden Sorumlu Cumhuriyet Savcısı ile yapmış olduğum ve kayıt altında olan telefon görüşmesinde savcı tarafından hastanede müdahale edildiği, serum verildiği bilgisi iletilmiştir. Bunun üzerine tarafınıza, Ceza Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'ne ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı'na durumu anlatan ve müdahale edilmesine yönelik olarak 23 Mart 2020 tarihli dilekçelerle başvurum bulunmaktadır.

Mustafa Koçak'ın ölüm orucuna başladığı günden bu yana, sağlık durumunun bağımsız hekimler tarafından izlenmesi yönündeki talepler de red edilmiştir. 12 Mart 2020 tarihinde hastaneye kaldırıldıktan sonra, İzmir Tabip Odası'nca süreci takip etmek üzere iki bağımsız hekim görevlendirmiş olmasına rağmen, Koçak'ın bağımsız ve tarafsız bir hekime erişim hakkı bizzat İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından engellendiği, yalnızca glikoz yüklemesi ve damar temizlemesi yapıldığı, aksi yönde iradesi olmasına rağmen zorla müdahalede bulunduğu ısrarlı çabalar sonucunda sözlü olarak alınabilmiş bilgiler olduğu, oysa ölüm orucu yapan kişilerin zorla besleme sonrasında sakat kaldıkları, hafızalarını kaybettikleri, Wernicke-Korsakoff oldukları hatta yaşamlarını yitirdikleri daha önce deneyimlenmiş olup, bunun başlıca nedeninin hızlı, yoğun glikoz yüklemesi olduğu bilinmektedir" denilerek siyasi iktidarın, ölüm orucu eylemi süresince, uluslararası sözleşmelere aykırı olarak, zorla müdahale adı altında Mustafa Koçak'a işkence ve kötü muamelede bulunarak adeta ölümünü hızlandırdığı açıklamaları Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şubesi, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği İzmir Şubesi, İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı İzmir Temsilciliği'nin ortaklaşa gerçekleştirdikleri basın açıklamasında dile getirilmiştir.

23 Nisan 2020 tarihinde tarafıma iletilen ve basında ve sosyal medyada da yer alan ailenin "Mustafa'nın çok kötü olduğu, nefes alamadığı, ayakları ve karnının şiştiği, 10 dakikalık konuşma süresinin sadece 5 dakikasını yapabildiği ve hastaneye kaldırılması için talepte bulunduğu, havalı yatak ile götürülmesi gerektiği yönündeki bilgiler üzerine Cezaevi idaresi

ile yapmak istediğim telefon görüşmesine Müdür veya Cezaevi yetkililerince cevap verilmemiş ve “tatil lütfen Pazartesi günü arayın, iyi günler” denip kapatılmıştır. Makamınıza “acil” ilgilenilmesi talebiyle ulaştırılmak üzere ilettiğim bilgiye istinaden de herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Adalet talebiyle ölüm orucu yapan ve yaşamını yitiren Mutafa Koçak ve Helin Bölek ile Bakanlığınızın talepler üzerine herhangi bir görüşmesi, müzakeresi yapılmış mıdır?
- 2- Adalet talebiyle açlık grevi ve ölüm orucu yapan Mustafa Koçak ve Helin Bölek’in ölümlerini durdurmak, yaşanabilecek sonuçlardan kaçınmak için Bakanlığınız ne yapmıştır?
- 3- Hali hazırda adalet talebiyle açlık grevinde bulunan İbrahim Göçek, Didem Akman, Özgür Karakaya, Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal ile talepleri hakkında görüşme yapılacak mıdır?
- 4- Korona Virüs günlerinde tedavi edilmediği gerekçesiyle İsveç’ten bir T.C. vatandaşı ambulans uçakla Türkiye’ye getirilerek vatandaşının yaşam hakkına saygılı bir ülke profili çizmeye çalışılırken Mustafa Koçak ve Helin Bölek’in ölüme gidişlerinin izlenmesi, görüşme bile yapılmaması ne anlama gelmektedir? Bakanlığınız 2 yurttaşımızın ölümüne neden seyirci kalmıştır ve İbrahim Göçek, Didem Akman, Özgür Karakaya, Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal’ın yaşam haklarını korumak için ne yapılacaktır?
- 5- İnfaz düzenlemesi ile kendisine bakamayacak durumdaki sağlık sorunları olan kişilerin tahliyeleri öngörülürken sağlık raporları olan Mustafa Koçak’ın tahliye edilmemesinin nedeni nedir?
- 6- Mustafa Koçak’ın yaşamını yitirmesinde adil yargılanma hakkını gasp edildiğine yönelik iddiaları, cezaevinde ölüm orucundaki Mustafa Koçak’a iradesi dışında tıbbi müdahale edilmesini, ihmalleri ve ihlalleri soruşturulacak mıdır?
- 7- Mustafa Koçak’ın avukatları aracılığı ile bildirmiş olduğu işkence iddialarına yönelik cezaevi yönetimine ve çalışanlarına soruşturma başlatılmış mıdır?
- 8- İzmir Tabip Odası’nca süreci takip etmek üzere iki bağımsız hekim görevlendirmiş olmasına rağmen, Mustafa Koçak’ın bağımsız ve tarafsız bir hekime erişim hakkı bizzat İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından engellendiğine yönelik iddialar araştırılmış mıdır? Araştırıldı ise İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı’na yönelik herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?

- 9- Mustafa Koçak'ın savunma hakkının engellendiği, avukatlarının Cezaevi Müdürü tarafından kampus ortasında tehdit edildiğine, üzerlerine yüründüğüne, dilekçe vermelerini engellemek üzere mobing yapıldığına yönelik bir işlem başlatılacak mıdır?
- 10- Mustafa Koçak'ın ölüm orucuna başladığı günden bu yana, sağlık durumunun bağımsız hekimler tarafından izlenmesi yönündeki taleplerin red edilmesinin gerekçesi nedir?
- 11- İkinci tanık olan C.Y.'nin Mustafa Koçak aleyhine verdiği ifadenin doğru olmadığı, tehdit ve baskı altında bu ifadeyi imzaladığı iddialarıyla ilgili gerekli soruşturmalar yapılmış mıdır?
- 12- Ailesinin ve avukatının bilgisi ve kendisinin rızası dışında Mustafa Koçak'a müdahale ederek Dünya Tabipler Birliği (DTP) Malta Bildirgesi ve beraberinde Tokyo Bildirgesinde yer alan hekimlerin bağlı kalmak zorunda oldukları ilkeleri ihlal ederek suç işleyenler hakkında gerekli işlemler yapılacak mıdır?
- 13- Cezaevi idarecilerinin mahpusların sevkleri ve hastanede gerçekleştirilen müdahaleleri hakkında ailesine veya avukatlarına bilgi vermek gibi bir zorunluluklarının olmadığı yönünde Bakanlığınızın bir kararı var mıdır? Eğer yok ise Buca Cezaevi Müdürü'nün "böyle bir zorunluluğum yok" diyerek aileye ve avukata bilgi vermeyerek keyfi davranışta bulunmuş olmasına yönelik olarak herhangi bir soruşturma başlatılacak mıdır?
- 14- Türkiye'de neredeyse her siyasi davada öne çıkan ve ceza davalarında uzman hukukçulara göre hakikati ortaya çıkarmak için değil, cezalandırmaya yönelik suça delil oluşturmak için kullanılan ve birçok kişinin suçsuz yere cezaevlerinde bulunmasına neden olan gizli tanık uygulamasına son vermeyi düşünüyor musunuz?
- 15- Tanıkların güvenilirliği test edildikten sonra koruma tedbirleri alınması gerekmesine rağmen Türkiye'de direk gizleniyor olması adil yargılanmanın ihlali anlamına gelmektedir. Bu durumu uluslararası standartlara uygun bir şekilde getirmeye yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 16- Açlık grevleri ve ölüm orucu müddetince meydana gelebilecek telafisi imkansız kayıpların, ölümlerin, yaşam ve sağlık hakkı ihlallerinin sonuçları ile ilgili sorumluluk kime aittir?